

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Φύλλο εργασίας 3

Η αποστολή μας

Θα δημιουργήσουμε ένα τεστ συμπεριφοράς, που να αποκαλύπτει αν κάποιος ρέπει ή όχι προς ρατσιστικές αντιλήψεις/στάσεις. Θα επινοήσουμε ο καθένας ένα ερώτημα πολλαπλών επιλογών, ύστερα θα συγκεντρώσουμε όλα τα ερωτήματα και έτσι θα δημιουργήσουμε το τεστ του ρατσισμού, το οποίο θα αναρτήσουμε στο ηλεκτρονικό περιοδικό του σχολείου μας (ή θα δημοσιεύσουμε στη μαθητική μας εφημερίδα).

Η διαδικασία

Συντάσσουμε ερωτήματα πολλαπλών επιλογών που έχουν την εξής δομή: το κάθε ερώτημα παρουσιάζει μια κατάσταση ή ένα περιστατικό και ζητά από τον αναγνώστη να επιλέξει μεταξύ κάποιων πράξεων ή λόγων που παρατίθενται ποια θα ήταν η δική του αντίδραση σε αυτή την περίπτωση. Οι εναλλακτικές επιλογές θα περιλαμβάνουν α) μια αντιρατσιστική συμπεριφορά, β) μια ουδέτερη, γ) μια ελαφρά ρατσιστική, δ) μια εντελώς ρατσιστική, με αυτή ακριβώς την ιεράρχηση, ώστε στο τέλος του τεστ να ευσταθεί η εξής «διάγνωση»:

- Αν έχεις επιλέξει πολλές φορές τις απαντήσεις α), τότε είσαι άτομο με συνειδητή αντιρατσιστική στάση.
- Αν έχεις επιλέξει πολλές φορές τις απαντήσεις β), τότε πρέπει να αναρωτηθείς μήπως η ουδετερότητα «δίνει πολύ χώρο» στους ρατσιστές και άρα είναι και αυτή, κατά μία έννοια, μια ρατσιστική στάση.
- Αν έχεις επιλέξει πολλές φορές τις απαντήσεις γ), τότε, ίσως και χωρίς να το συνειδητοποιείς, είσαι επιρρεπής σε ρατσιστικές αντιδράσεις. Μήπως θα έπρεπε να σκέφτεσαι πρώτα, πριν προχωρήσεις σε πράξεις ή ξεστομίσεις λόγια που μπορεί να πληγώσουν άλλους ανθρώπους;
- Αν έχεις επιλέξει πολλές φορές τις απαντήσεις δ), τότε η συμπεριφορά σου είναι έντονα ρατσιστική. Μήπως πρέπει να σκεφτείς σοβαρά πώς θα ένιωθες αν βρισκόσουν εσύ στη θέση των ανθρώπων που πρωταγωνιστούν στα παραπάνω περιστατικά και δεχόσουν εσύ τη συμπεριφορά που έχεις επιλέξει;

συνέχεια →

Ακολουθούν δύο παραδείγματα τέτοιων ερωτημάτων. Προσπαθήστε να ακολουθήσετε το μοντέλο αυτό:

**1. Μια μαύρη μητέρα
μπαίνει σε ένα
λεωφορείο όπου
όλες οι θέσεις είναι
κατειλημμένες
έχοντας στην αγκαλιά
της το μωρό της που
κλαίει και στον ώμο
μια μεγάλη τσάντα.
Εσύ τι κάνεις;**

α) Παρακινείς κάποιον νεαρό να παραχωρήσει τη θέση του ή, αν εσύ κάθεται, σηκώνεται και βοηθάς τη μητέρα να καθίσει και να ανοίξει τη τσάντα για να βρει κάτι να ηρεμήσει το μωρό.

β) Δεν κάνεις τίποτα.

γ) Απομακρύνεται από το σημείο που στέκεται η μητέρα, μουρμουρίζοντας ότι σου πήρε τα αυτιά το μωρό.

δ) Διαμαρτύρεσαι φωνάζοντας ότι με αυτούς τους μαύρους που τίποτα δε σέβονται και όλο φασαρία κάνουν, έχουν γίνει τα λεωφορεία ένα χάλι και καλά θα κάνει η κυβέρνηση να τους διώξει όλους.

**2. Κάποιος
παραχωρεί τη θέση
του σε μια μαύρη
μητέρα που μπαίνει
στο λεωφορείο,
έχοντας το μωρό
της στην αγκαλιά
της. Ακούγεται ένας
άλλος επιβάτης που
βρίζει εκείνον που
σηκώθηκε, γιατί «έτσι
δίνουμε θάρρος στους
μαύρους». Εσύ τι
κάνεις;**

α) Παίρνεις τον λόγο και υπερασπίζεσαι την επιβάτη που σηκώθηκε, λέγοντας ότι η γυναίκα είναι μια μητέρα με μωρό και δεν έχει σημασία τι χρώμα έχει το δέρμα της, γιατί είναι άνθρωπος, γιατί είμαστε όλοι άνθρωποι, άσχετα από το χρώμα του δέρματός μας.

β) Δεν κάνεις ούτε λες τίποτα.

γ) Κουνάς αποδοκιμαστικά το κεφάλι, κοιτώντας τον επιβάτη που σηκώθηκε.

δ) Αρχίζεις και εσύ να φωνάζεις στον επιβάτη που σηκώθηκε ότι είναι ηλίθιος και στη μαύρη μητέρα ότι δεν έχει καμιά θέση σε αυτή τη χώρα και καλά θα κάνει να πάει από εκεί που ήρθε.